

men som Supplement hertil udtaltes det nu, at ogsaa det Offentlige havde Ret til, at dette Antal saaledes blev vedligeholdt. Kun naar et Bagerie havde staaet ubenyttet et Aar, da skal det, hedder det, ansees at have tabt sit Privilegium og Cancelliet være berettiget til at meddele Bevilling til et nyt Bageries Anlag i det Manglendes Sted, dog saaledes, at denne Bevilling kun skulde være personlig og Rettigheden ikke følge Gaarden. Altsaa, et nyt Bageri skulde ikke bevilges, undtagen netop naar eet af de 50 ikke var benyttet i et Aar, thi da kunde der, som der siges, bevilges et i det Manglendes Sted. Da der nogle og tredive Aar herefter opstod Spørgsmaal om, hvorvidt de hidtil værende Anordninger virkelig hjemlede den omspurgte Rettighed, da man underkastede disse Anordninger en skarp juridisk Fortolkning, og vistnok ikke var tilbøielig til at indrømme Bagerierne større Ret, end man fandt sig høilig forpligtet til, som dog Magistratens Pluralitet til den Erkjendelse, at dette Rescript af 1806 maatte ansees som afgjørende til Fordeel for Bagergaardenes Eneret. Hvad saaledes Magistratens Majoritet antog om dette Rescripts Betydning, var det vistnok intet Under, at ogsaa andre Folk tidligere havde antaget at være dets Mening. Dette er saaledes, hvad jeg har at bemærke om de Anordninger, som handle om Bagergaardenes Retsforhold. Hvad den factiske Tilstand angaaer, som har udviklet sig i Overensstemmelse med disse Anordninger, da er det vist, at det var den almindelige Mening, at der ifølge disse Anordninger og Bestemmelser tilkom Bagergaardene den omspurgte Enerettighed, og at de Private købte og betalte Gaardene i Tillid hertil. Det var jo endog ifølge de bestaaende Anordninger gjort til en Nødvendighed for mange Mand, naar de vilde drive den Næringsvei, de engang havde lært, at anvende deres Midler til Erhvervelsen af disse Eiendomme, som paa Grund af Enerettigheden havde erholdt en betydelig højere Værdi end den, som den blotte Bygning ellers vilde have. Endogsaa offentlige Autoriteter købte saadanne Gaarde og folgte Rettigheden særskilt. Saaledes havde Directionen for Kjøbenhavns Fattigvæsen i Aaret 1800 købt en Bagergaard, paa Christi-

anshavn, som den vilde anvende til andet Brug, hvorfor den, uden tvivl med højere Tilladelse, i Aaret 1804 solgte ved offentlig Auction den særegne Rettighed til Bagermærning adskilt fra Gaarden, saa at den nu kunde føres over paa en anden Gaard, saaledes som det ogsaa ved andre Leiligheder havde været Tilfældet, at man havde overført den Eneret til Bageri, som havde været forbundet med en vis Gaard, til en anden Eiendom, som man fandt mere beqvem dertil. Efter samtlige disse Omstændigheder forekommer det mig, at det havde været retfærdigere handlet imod de Bedkommende, dersom man havde indrømmet dem en passende Erstatning, naar man ansaae det for nødvendigt at ophæve den Eneret, som hidtil er fulgt med disse Gaarde. Jeg troer, at Sagen hensigtsmæssigt kunde søges ordnet paa en lignende Maade, som den man anvendte i Aaret 1838, da man ønskede at ophæve de særegne Rettigheder, som ved Bevillinger vare tillagte endeel Landbrænderier, til en mindre Betsatning end det fandtes rigtigt, at indføre i Almindelighed. Man udnævnte da en Commission, som handlede med de Bedkommende om Bevillingernes Afstaaelse eller Forandring og deels ved at tilstaae Erstatning, deels ved andre Indrømmelser, tilbeholdte Foreninger herom, som vare tilfredsstillende for begge Parter. Naturligvis vil det ikke her være Statskassen, som kan komme til at udrede nogen Erstatning, men Kjøbenhavns Commune. Jeg skal nu tillade mig at fremsætte nogle Bemærkninger med Hensyn til det Foredrag, som den ærede Indenrigsminister holdt i Sagen. Jeg misfjender paa ingen Maade Indenrigsministerens gode Villie til at vise Retfærdighed og Billighed imod de Bedkommende; jeg erkjender, at han fra sit Standpunkt, efter den Tilstand, hvori Sagen var kommen til ham, navnlig efter de Beslutninger, som allerede vare faldne i Sagen og de afgivne Erklæringer, havde Bamselighed ved at komme til noget for de Bedkommende bedre Resultat end det, hvortil han er kommet, men jeg kan dog efter det, jeg har anført, ikke antage, at det forelagte Lovforslag fyldestgjør Retfærdighed imod de Bedkommende. Allermindst kan jeg erkjende, at der virkelig ved dette er, som In-